

28.05.2014

Tj/3

3 Liikennelaitoksen (HKL) talousarvioehdotus 2015 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosille 2015-2017

HEL 2014-002667 T 02 02 00

Päätösehdotus

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päättää merkitä tiedoksi liikennelaitoksen vuoden 2015 talousarvioesityksen ja vuosien 2015-2017 taloussuunnitelmaesityksen sekä lähettää ne edelleen kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

Yleistä

Johtokunnan jäsenille jaetaan esityslistan liitteenä HKL:n talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys vuosiksi 2015 – 2017. Suunnitelma sisältää tulostavoitteet, toimintasuunnitelman, tulos- ja rahoituslaskelmat sekä investointi- ja henkilöstösuunnitelman. Investointisuunnitelma on tehty vuosille 2015 – 2024. Listan liitteenä on myös HKL:n perustelutekstiehdotus Helsingin kaupungin talousarviokirjaan.

Laitoksen yhteistyötoimikunta on käsitellyt talousarvion kokouksessaan 21.5.2014. Lopullinen talousarvioesitys tuodaan johtokunnan hyväksyttäväksi elokuussa.

Talousarvion sitovat tavoitteet

Talousarviossa on esitetty HKL:n sitovat toiminnalliset tavoitteet:

- Tilikauden tulos vähintään nolla.
- Raitio- ja metroliikenteen asiakastytyväisyys vähintään vuoden 2013 tasolla (Raitio 2013: 3,96; Metro 2013: 3,99).
- Raitioliikenteen luotettavuus on 99,85 % (2013: 99,87 %) ja metroliikenteen 99,96 % (2013: 99,96 %).
- Metroasemat ovat siistit ja odottamisolosuhteet raitiovaunupysäkeillä ovat hyvät, tavoite 3,72 (2013: 3,70).

Talousarvion muut tavoitteet

Talousarviossa on esitetty tavoitteet myös henkilöstötuloksen sekä kehittämistuloksen osalta. Henkilöstötulosta mitataan työhyvinvointikyselyn avulla ja mitattavia asioita ovat henkilöstön työtyytyväisyys ja johtamisen arvosana. Kehittämistavoitteita

talousarviossa on listattu yhteensä 20 kappaletta ja niistä tärkeimmät liittyvät raitiovaunu- ja metrojunahankintojen etenemiseen, raitiovaunuliikenteen nopeuttamiseen yhteistyössä KSV:n ja HSL:n kanssa sekä metron automatisoinnin edistymiseen.

Käyttötalous 2015

HKL:n liikevaihto on 158,5 (2014: 153,3) milj. euroa vuonna 2015. Liikevaihto muodostuu seuraavista eristä:

- HSL:ltä laskutettavista liikennöintikorvauksista raitioliikenteestä 50,5 (2014: 49,7) milj. euroa, metroliikenteestä 28,2 (2014: 25,3) milj. euroa ja Suomenlinnan lauttaliikenteessä 4,0 (2014: 3,9) milj. euroa eli yhteensä 82,7 (2014: 78,9) milj. euroa. Metroliikenteen liikennöintikorvaus sisältää ns. lisäkorvausta 2,2 milj. euroa, jolla on tarkoitus korvata Länsimetron käyttöönottoon liittyviä menoja, joita varsinainen liikennöintikorvaus ei kata vielä vuonna 2015. Lisäkorvauksella katetaan metrovarikon laajentamisen kustannuksia sekä lisähenkilöstön palkkaamisesta aiheutuvia kuluja.
- HSL:ltä laskutettavasta infrakorvauksesta 63,7 (2014: 66,7) milj. euroa. Infrakorvaus sisältää metro-, raitio-, juna-, bussi- ja lauttaliikenteenliikenteen infraomaisuuden pääomakuluja sekä ylläpito- ja hallintokuluja. Infrakorvauksen poisto-osuus laskee vuonna 2015, koska osa vanhan omaisuuden poistokorvauksista loppuu vuonna 2014.
- Helsingin kaupungilta saatavasta tuesta 11,8 (2014: 7,5) milj. euroa. Tuella korvataan sellaiset infran kaltaiset menoerät, joita HKL ei voi laskuttaa HSL:ltä HSL:n perussopimuksen mukaan.
- Muista myyntituotoista 0,2 (2014: 0,2) milj. euroa, joka sisältää raitioliikenteen tilausajotuottoja.

Valmistusta omaan käyttöön on 5,3 (2014: 5,1) milj. euroa, joka sisältää ratojen rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyviä töitä sekä vanhojen raitiovaunujen peruskorjauksia.

Liiketoiminnan muut tuotot, 15,1 (2014: 17,1) milj. euroa, koostuvat pääosin vuokra- ja mainostuloista. Vuonna 2014 liiketoiminnan muista tuotoissa on mukana informaatiojärjestelmien laskutusta HSL:ltä, mikä tulee pienenemään noin 1 milj. eurolla vuonna 2015.

Aineita ja tarvikkeita on budjetoitu 15,7 (2014: 15,6) milj. euroa. Suurin erä on sähkömaksut 8,9 (2014: 8,9) milj. euroa.

Ulkopuolisten palvelujen ostoihin on budjetoitu 33,8 (2014: 32,9) milj. euroa. Suurimmat yksittäiset menoerät ovat vartiointi 4,4 (2014: 4,5)

milj. euroa, liikennevälineiden korjaukset ja huollot 4,4 (2014: 4,3) milj. euroa, suomenlinnan lauttaliikenteen korvaus 3,9 (2014: 3,6) milj. euroa, ratojen korjaukset ja huollot 3,4 (2014: 2,8) milj. euroa, koneiden korjaukset 3,3 (2014: 2,4) milj. euroa, asiantuntijapalvelut 2,3 (2014: 2,0) milj. euroa, rakennusten siivoukset 2,1 (2014: 2,1) milj. euroa, rakennusten ulkopuhdistukset 1,9 (2014: 2,0) milj. euroa ja rakennusten korjaukset 1,7 (2014: 2,5) milj. euroa.

Palkkojen ja palkkioiden arvioidaan olevan 42,9 (2014: 41,7) milj. euroa. Henkilösivukulut ovat yhteensä 14,2 (2014: 13,8) milj. euroa. HKL:n keskimääräinen henkilömäärä on 1106 henkilöä vuonna 2015. Keskimääräinen henkilömäärä nousee 10 henkilöllä vuodesta 2014.

Talousarviovuonna poistot ovat 36,5 (2014: 35,2) milj. euroa. Poistotasoa nostaa laajennetun metrovarikon vaiheittainen käyttöönotto, bussijokerin käyttöönotto sekä metroasemien ja raitioratojen peruskorjaukset. Toisaalta poistotasoa laskee informaatiojärjestelmien (mm. liikennevaloetus- ja matkakorttijärjestelmä) ja metrojunien poistojen pienentyminen vuoteen 2014 verrattuna yhteensä noin 1,6 milj. eurolla.

Liikelylijäämä on 27,2 (2014: 27,8) milj. euroa. Liikelylijäämä heikentää infrakorvauksen pienentyminen vuodesta 2014.

Lainojen korkokulut ovat 7,1 (2014: 4,3) milj. euroa vuonna 2015. Metroliikenteen kalustohankintoihin korkokuluja kohdistuu 1,3 milj. euroa ja raitioliikenteen kalustohankintoihin 0,7 milj. euroa. Infrainvestointien ja tuotantorakennuksiin liittyvien investointien rahoittamiseen nostettavien lainojen korkovaikutus on 5,1 milj. euroa.

HKL maksama tuottotavoite pääomalle A on 9 % eli 8,4 milj. euroa vuodessa. Lisäksi HKL palauttaa Helsingin kaupungille HSL:ltä laskutetut infraomaisuuden korkotuotot 11,4 milj. euroa. Vastaavat korkotuotot ovat tulona HKL:n liikevaihdossa.

Investointivarausten lisäyksiä on budjetoitu 2,8 (2014: 3,9) milj. euroa ja poistoerojen vähennyksiä 2,6 (2014: 2,4) milj. euroa.

Käyttötalous 2016-2017

Taloussuunnitelmavuodet 2016-2017 on suunniteltu vuoden 2015 rahanarvoon.

Vuonna 2016 menoja nostavat automaattimetron ja Länsimetron käyttöönotto syksyllä 2016. Poistot nousevat 7,9 milj. eurolla ja lainojen korot 3,7 milj. eurolla vuodesta 2015. Poistoja nostavat metron

kulunvalvonnan käyttöönotto ja uusien metrovaunujen käyttöönotto vuoden 2016 aikana. Henkilöstökuluissa kasvua on 3,2 milj. euroa. Henkilöstömäärä nousee erityisesti metrolikenteessä, jossa tarvitaan uusia kuljettajia Länsimetron liikennöintiä varten.

Vuonna 2016 aineet ja tarvike- sekä palveluostot lisääntyvät 6,0 milj. euroa, koska Länsimetron kaikki käyttökulut kiertävät HKL:n kautta. Länsimetron pääomakuluista se osuus, joka kuuluu Helsingille, on budjetoitu vuokramenoihin (vastikkeisiin).

Vuonna 2017 automaattimetro ja Länsimetro vaikuttavat menoihin koko vuoden osalta. Tämä näkyy nousuna kaikissa muissa menoryhmissä paitsi henkilöstökuluissa. Myös uusien raitiovaunujen käyttöönotto lisää poistojen nousua.

Vuosien 2016 ja 2017 menojen noususta liikennöintimenojen osuus tullaan kattamaan HSL:n liikennöintikorvaustuloilla. Metroliikenteen osalta liikennöintisopimus tullaan päivittämän 1.8.2016 alkaen, kun Länsimetron liikennöinti alkaa.

Infrakulujen noususta ylläpitokulujen osuus kokonaisuudessaan sekä pääomakuluista puolet tullaan kattamaan HSL:n infrakorvauksella. Toinen puoli infran pääomakuluista katetaan kaupungin suoralla tuella. Länsimetron ylläpitokulut laskutetaan Helsingin osuuden osalta HSL:ltä infrakorvauksena ja Espoon osuuden osalta Espoon kaupungilta.

Investointisuunnitelma 2015-2024

Liikennelaitoksen investointisuunnitelma kattaa vuodet 2015-2024. Investointien yhteissumma on 1 247,6 milj. euroa.

Vuosien 2015-2024 suurin yksittäinen investointihanke on Kruunusilta ja siihen liittyvät radat 163,0 milj. euroa. Muita suuria hankkeita ovat uudet metrovaunut, raidejokeri, uudet raitiovaunut, Koskelan varikon uudistaminen ja automaattimetro.

Vuoden 2015 suurin yksittäinen investointihanke on uudet metrovaunut 70,5 milj. euroa. Muita suuria hankkeita ovat uudet raitiovaunut, Jokeri 2, automaattimetro sekä Myllypuron ja Hakaniemen metroasemien peruskorjaukset.

Rahoitus 2015-2017

HKL nostaa uutta lainaa 394,5 milj. euroa vuosina 2015-2017. Tästä lainamäärästä kohdistuu infrainvestointien sekä varikoiden laajennuksien ja peruskorjauksien rahoittamiseen 146,5 milj. euroa.

28.05.2014

Tj/3

Uusien metrovaunujen rahoittamiseen tarvitaan lainarahoitusta 162,5 milj. euroa ja uusien raitiovaunujen 85,5 milj. euroa.

Omavaraisuusaste on 53,7 % vuonna 2015, 47,0 % vuonna 2016 ja 42,2 % vuonna 2017.

Vaikutus kaupungin talouteen 2015-2017

HKL:n vaikutus kaupungin talousarvioon tulee kolmen erän kautta: peruspääoman tuotto, HSL:n infrakoron palautus ja kaupungin suora tuki HKL:lle. HKL:n nettovaikutus kaupungin talouteen on 8,0 milj. euroa vuonna 2015, 5,0 milj. euroa vuonna 2016 ja -0,8 milj. euroa vuonna 2017.

Kaupunki maksaa HKL:lle suoraa tukea 11,8 milj. euroa vuonna 2015, 16,3 milj. euroa vuonna 2016 ja 24,2 milj. euroa vuonna 2017.

HKL tarvitsee kaupungin suoraa tukea, koska HKL:llä on inframenoja, joita HKL ei voi laskuttaa HSL:ltä tai muilta tahoilta. HSL:n ja kaupunkien välisessä infrasopimuksessa on määritely, että infran pääomakuluista kaupungit voivat laskuttaa puolet HSL:ltä. Toinen puolisko infran pääomakuluista jää suoraan kaupunkien maksettavaksi; Helsingin osalta HKL laskuttaa infraomaisuuden poistoista 50 % kaupungilta ja infraomaisuuden hankintaan kohdistetut todelliset korkokulut 100 %:sti, koska HKL palauttaa HSL:ltä laskutettavan laskennallisen infrakoron täysimääräisesti kaupungille. Lisäksi HSL:n infrasopimuksessa on rajattu pois tiettyjä infratoimintoja kuten liityntäpysäköinti, bussipysäkit ja polkupyöräinfra. Infrasopimuksessa on määritely myös, että infrakorvauksia voi laskuttaa HSL:ltä vasta kun infrakohde on otettu käyttöön; Länsimetro Oy laskuttaa hallintovastikkeita HKL:ltä vuosina 2015-2016, jotka kaupunki joutuu korvaamaan HKL:lle suorana tukena. Kaupungin tukeen sisältyy myös infran luonteisia eriä kuten bussiliikenteen valmiusmaksut ja Suomenlinnan tavaraliikennekorvaus, joihin HKL ei saa erillistä korvausta muualta.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Lahdenranta

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Matti Lahdenranta, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
matti.lahdenranta(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 1400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
matti.lahdenranta@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 7 A
Helsinki 53
http://www.hkl.fi

Puhelin
+358 9 310 35091
Faksi
+358 9 310 35090

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
Alv.nro
FI02012566

28.05.2014

Tj/3

-
1	HKL Talousarvio- taloussuunnitelmaesitys 2015-2017_28.5.2014
2	HKL_kaupungin talousarviokirjaan tuleva perusteluteksti TAE
2015_28.5.2014